

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/17/2019
Identifikačné číslo spisu:	4112010985
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4112010985.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému V. H. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4, ods. 5 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 18. júna 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného V. H. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. februára 2017, sp. zn. 1To/62/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného V. H. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 16. marca 2016, sp. zn. 21T/100/2012, uznal obvineného V. H. vinným z prečinov usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Tr. zák., neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák. a ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák., ktoré spáchal tak, že

1) po požití alkoholických nápojov v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov viedol v smere na obec Veľčice dňa 24. februára 2012 vo večerných hodinách v obci Sľažany, okres Zlaté Moravce, na ceste III. triedy č. 06439 osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia Combi, EČ: B., pričom v úseku pred školou v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov nesledoval situáciu v cestnej premávke a v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov prednou časťou vozidla narazil do chodcov H. F. a F. V. idúcich po ľavom okraji vozovky v smere jazdy vozidla, ktorí po náraze vyleteli vľavo mimo vozovku, následkom čoho H. F. utrpel mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, a F. V. utrpela mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla, po zrážke s chodcami s osobným motorovým vozidlom pokračoval v jazde, čím porušil ustanovenie § 65 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov a v rozpore s ustanovením § 66 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov H. F. a F. V. neposkytol podľa svojich schopností a možností prvú pomoc a ani neprivolal záchrannú zdravotnú službu a rovnako v rozpore s ustanovením § 66 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej

premávke v znení neskorších predpisov neurobil potrebné opatrenia na záchranu osôb ohrozených dopravnou nehodou, pričom v čase o 20.56 hod. mal V. H. v dychu zistenú prítomnosť alkoholu v koncentrácii 1,02 mg/l,

2) po požití alkoholických nápojov v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov dňa 24. februára 2012 vo večerných hodinách, potom čo narazil do H. F. a F. V., viedol na ceste III. triedy č. 06439 v katastri obce Veľčice, okres Zlaté Moravce, v smere na obec Veľčice, osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia Combi, EČ: B., pričom v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov nesledoval situáciu v cestnej premávke v znení neskorších predpisov viedol motorové vozidlo rýchlosťou 103 km/h + - 5%, v dôsledku čoho zišiel z vozovky, čím porušil ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov a s osobným motorovým vozidlom narazil do dopravného zariadenia „Z 3b“ - vodiaca tabuľa a následne do betónového križa, čím spoločnosti Y. O. R. R., s. r. o., so sídlom v L. spôsobil škodu vo výške 19.924,- eur a obci Veľčice spôsobil škodu vo výške 3.744 eur, pričom v čase o 20.56 hod. mal V. H. v dychu zistenú prítomnosť alkoholu v koncentrácii 1,02 mg/l.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 149 ods. 5 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., so zistením a použitím priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Tr. zák. a s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. b) Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na doživotie. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu ďalej uložil povinnosť nahradiť škodu poškodeným E. F. a H. F. v sume 6.444,38 eura, pričom so zvyškom uplatneného nároku ich podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal na občianske súdne konanie, a Všeobecnej zdravotnej poisťovni a. s. v sume 3.855,05 eura. Napokon poškodených C. V., Y. O. R., R. s. r. o. a obec Veľčice podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal s ich nárokmi na občianske súdne konanie.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, na ktorého podklade ho Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 21. februára 2017, sp. zn. 1To/62/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), f) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že na rovnakom skutkovom základe ako okresný súd uznal obvineného V. H. vinným z prečinov usmrtienia podľa § 149 ods. 4, ods. 5 Tr. zák., neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák. a ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák., za ktoré mu podľa § 149 ods. 5 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., so zistením a použitím priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Tr. zák. a s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. b) Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na doživotie a rovnako ako okresný súd rozhodol aj o uplatnených nárokoch na náhradu škody.

Proti rozsudku krajského súdu, ktoré bolo obvinenému V. H. doručené 28. apríla 2017 a jeho obhajcovi 18. apríla 2017, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 24. septembra 2018 dovolanie a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený tvrdí, že v jeho prípade je založený ním uplatnený dovolací dôvod, keďže prvostupňový súd a v nadväznosti na jeho rozhodnutie aj krajský súd nesprávne právne posúdil prípad a dôkaznú situáciu, a z toho dôvodu následne nesprávne rozhodli. V súvislosti s konaním pred okresným súdom došlo podľa názoru obvineného k porušeniu základných zásad trestného konania a nesprávnemu právnomu posúdeniu celej veci vo svetle vykonaného dokazovania, keďže celá obžaloba ako aj následné rozhodnutia súdov stáli v podstate na jeho priznaní z prípravného konania, v ktorých sa k spáchaniu skutku doznal. Ako však uviedol už vo svojej prvej výpovedi na súde prvého stupňa, k doznaniu v prípravnom konaní ho viedol jedine a len príslušník V. F. - príslušníka Policajného zboru, ktorý ho ubezpečoval, že z pozície policajta „bude viesť vec vybaviť“,

keď jeho a Y. L. - príslušníka Ozbrojených síl SR do veci „nezatiahne“.

Podľa dovolateľa súd prvého stupňa ako aj súd odvolací absolútne opomenuli vyhodnotiť jeho vyjadrenia z prípravného konania s dôkazmi, ktoré boli vykonané na hlavných pojednávaniach, kde svedectvá viacerých svedkov, podporené aj listinnými dôkazmi, predovšetkým znaleckými posudkami mjr. Ing. Andrey Polákovej a Ing. Josefa Veverku a výpismi z hovorov, nepriamo uvádzali spáchanie skutku tak, ako uviedol vo svojich výpovediach na hlavných pojednávaniach. Vyslovil pritom názor, že v jeho prípade nebol zistený skutkový stav veci tak, že o ňom nie sú dôvodné pochybnosti, pričom dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní boli následne nesprávne súdom prvého aj druhého stupňa posúdené výlučne v jeho neprospech. Dovolateľovi sa zdá, akoby súd prvého a následne aj súd druhého stupňa hodnotili všetky dôkazy svedčiace v prospech alebo neprospech obvineného jednoznačne na jeho ťarchu bez náležitého odôvodnenia, pričom úvahy súdu, ktorými sa riadil pri hodnotení vykonaného dokazovania, sa mu javia byť vysoko subjektívne a predpojaté v jeho neprospech. Poukazujúc na judikatúru tak českých ako aj slovenských súdov je pre dovolateľa nepochopiteľné a neakceptovateľné, že súdy založili svoje rozhodnutia výlučne na dôkazoch, ktoré svedčili v jeho neprospech, pričom dôkazy, ktoré svedčili jednoznačne v jeho prospech povrchne a nedostatočne konfrontovali s ostatnými dôkazmi. Konkrétne namieta spôsob, akým súdy hodnotili znalecké posudky mjr. Ing. Andrey Polákovej z odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy a Ing. Josefa Veverku z odvetvia doprava cestá, keď vzhľadom na konštatovanie posledne menovaného znalca „... že na mieste spolujazdca niekto sedel a nebol pripútaný bezpečnostným pásom alebo tomu, že tam nesedel nikto“ bolo podľa dovolateľa nevyhnuté zdôvodniť skutočnosť, ako sa dostala na airbag spolujazdca a snečnú clonu spolujazdca stopa krvi, ktorá bola identifikovaná s DNA jeho osoby. Obvinený ďalej tvrdí, že skutočnosť, že nesedel na sedadle vodiča, a teda neriadil motorové vozidlo Škoda Octavia Combi, potvrdzujú nepriamo aj výpovede viacerých svedkov, a to nielen tých, ktorí ho ako osobu poznajú, ale aj tých, ktorých pred udalosťou nepoznal vôbec, resp. iba z videnia. V nadväznosti na to poukazuje dovolateľ na viaceré detaily vo výpovediach svedkov J. F., H. J., Ing. H. H., V. Y., J. H., H. P., E. R., H. Y., Y. H., J. P., G. P., npor. E. Y., H. H., Y. L., V. L. a H. Y., ktoré hodnotí aj v spojení s výpismi z hovorov a ktoré tak súd prvého stupňa ako aj odvolací súd podľa neho absolútne odignorovali. Rovnako tak odignorovali aj závažné procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní, ktoré nezaistili kamerový záznam z pohostinstva Midas, ktorý mohol byť podľa dovolateľa rozhodujúcim dôkazom, a ani jeho služobný mobil, ktorý jeho otec našiel pod sedačkou v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi, ktoré bolo po „skúmaní“ orgánov činných v trestnom konaní vrátené. Podľa obvineného je teda nepochybné, že ani expertízne skúmanie predmetného vozidla v čase vyšetrovania udalosti nebolo vykonané precízne, čo opäť poškodilo iba jeho ako obžalovaného. Pokiaľ ide o dôkazy, ktoré vyhodnotili súdy ako relevantné na podporu verzie priebehu udalosti z daného dňa a večera prednesenej svedkami V. F. a Y. L., dovolateľ namieta, že menovaným robili alibi všetko ich rodinní príslušníci.

Vzhľadom na uvedené a na zásady pre postup súdu pri vykonávaní dokazovania a hodnotení dôkazov, je podľa dovolateľa v hrubom rozpore s právom na spravodlivý proces a s uplatňovaním prezumpcie neviny taký postup súdu, v rámci ktorého jednostranne vyhodnotil dôkazy, ktoré v konfrontácii s inými dôkazmi svedčili v jeho prospech, bez riadneho a náležitého odôvodnenia v jeho neprospech. Zároveň vyslovil názor, že nakoľko napriek vykonanému dokazovaniu nedošlo k úplnému odstráneniu nejasností v predmetnej trestnej veci, dôvody, na ktoré opakovane poukazoval v priebehu konania prvostupňového ako aj odvolacieho, naďalej trvajú a odôvodňujú záver, aby bol spod obžaloby oslobodený.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon pri aplikácii ustanovenia § 322 Tr. por. a v konaní, ktoré im predchádzalo v ustanoveniach § 2 ods. 4, ods. 10, ods. 12 Tr. por. v jeho neprospech; podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutia v celom rozsahu a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že napadnuté súdne rozhodnutie považuje za zákonné a opodstatnené, pričom ani konanie predchádzajúce

jeho vydaniu netrpí žiadnymi právnymi vadami. Z obsahu podaného dovolania podľa neho vyplýva, že obvinený napáda správnosť zistenia skutkového stavu, resp. jednostrannosť hodnotenia a vykonávania dôkazov na súde prvého stupňa a v odvolacom konaní. Poukázal pritom na to, že v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolanie určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo v iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je tak dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Keďže Trestný poriadok umožňuje dovolanie podať len za taxatívne stanovených podmienok, medzi ktoré v § 371 nepatrí nesprávne, resp. neúplne zistený skutkový stav (ktorý navyše dovolací súd ani skúmať nemôže), má prokurátor za zo, že v danom prípade jednoznačne neboli naplnené dôvody dovolania.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol dovolanie obvineného V. H. pre absenciu dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že v dovolaní uplatnené námietky obvineného majú výlučne skutkový charakter. Dovolať sa nimi totiž v skutočnosti domáha zmeny skutkových zistení prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1

písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.], keď tvrdí, že súdy v pôvodnom konaní nesprávne (jednostranne) vyhodnotili vykonané dôkazy, pričom dovolaciemu súdu predkladá ich vlastné hodnotenie so záverom, že on motorové vozidlo v inkriminovanom čase nevedol. Až na podklade takto zmenených skutkových záverov potom namieta nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, ktoré vidí v tom, že z dôvodu pretrvávajúcich pochybností mal byť spod obžaloby oslobodený. Takéto námietky však vecne nezodpovedajú nielen obvineným použitým, ale ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

Treba pritom uviesť, že súdy oboch stupňov v odôvodnení ich rozhodnutí veľmi podrobne, zohľadniac jednotlivé námietky, ktoré obvinený v podanom dovolaní v podstate iba opakuje, rozviedli, akými úvahami sa spravovali pri hodnotení dôkazov preukazujúcich nimi ustálené skutkové zistenia a prečo obhajobe obvineného neuverili (pozri najmä str. 29 až 37 rozsudku okresného súdu a str. 8 až 11 rozsudku krajského súdu). A pokiaľ dovolateľ namieta, že nebol skúmaný jeho služobný mobilný telefón, najvyšší súd v tomto smere dopĺňa, že takúto námietku v pôvodnom konaní neuplatnil.

Len pre úplnosť sa žiada zdôrazniť, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie obvinený v dovolaní tiež namieta, nie je v žiadnom prípade jeho právo ako dovolateľa na preskúmanie toho, akým spôsobom skutkové súdy hodnotili právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu, a ani právo na to, aby súdy rozhodli v súlade s jeho návrhmi, predstavami alebo očakávaniami (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010).

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného V. H. na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.